

Arrest

nr. 340 583 van 5 februari 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. DHONDT
Rotterdamstraat 53
2060 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 25 juli 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 15 juli 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 17 december 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 20 januari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. FLORIO.

Gehoord de opmerkingen van verzoeker en zijn advocaat S. RAJA /oco advocaat B. DHONDT.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn en België te zijn binnengekomen op 4 oktober 2024, dient op 7 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, wordt het dossier van verzoeker op 6 december 2024 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar verzoeker gehoord wordt op 5 juni 2025.

1.3. Op 15 juli 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit is de bestreden beslissing, die aangetekend verstuurd wordt op 15 juli 2025 en luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

U verklaarde de Palestijnse nationaliteit te bezitten en Arabier en moslim te zijn. U bent geboren en getogen in Khan Younis (Gaza). U maakte de laatste graad van het middelbaar af. Na uw studies werkte u in een kledingshop.

Op 30/10/2022 verliet u Gaza samen met uw broer [A.A.] (...). Jullie reisden via Egypte met een Turks visum naar Turkije. Jullie verbleven enkele dagen in Izmir en reisden vervolgens naar Bodrum, waar jullie een kamer in een hotel huurden. Op 8/12/2022 reisden jullie verder naar Griekenland, waar jullie aankwamen op Kos.

Op 27/12/2022 dienden jullie een verzoek om internationale bescherming in bij de Griekse asielinstanties. U bleef tot maart 2023 in een opvangcentrum op Kos. Op 3/03/2023 werd u erkend als vluchteling en reisde u naar Kreta voor werk. [A.] bleef in het opvangcentrum voor minderjarigen. U werkte drie dagen in een leerfabriek en maakte er een werkongeval mee, waarbij u uw arm brak. U werd opgenomen in het ziekenhuis gedurende een maand. In april 2023 werd u geopereerd aan uw arm en kreeg u de nodige verzorging. Nadien reisde u terug naar Kos. In Kos haalde u uw broer [A.] op, van wie u voogd was. Jullie verbleven vijftien tot twintig dagen in een kamer die jullie huurde samen met andere jonge mensen. Samen reisden jullie verder naar Athene. Jullie verbleven een jaar in Athene. In Athene huurde u verschillende kamers, die u dan deelde met verschillende personen. Op één van de verblijfsplaatsen werden jullie bestolen. Jullie slaagden erin de dader te vatten en konden vervolgens door tussenkomst van de politie jullie spullen terugkrijgen. Door de onveiligheid in Athene verhuisden jullie regelmatig van plek naar plek. In juni 2023 begon u te werken in een attractiepark voor kinderen. U werkte twee dagen per week, gezien er niet elke dag werk was. U hebt dit werk gedaan tot aan uw augustus 2024.

Met hulp van een advocaat slaagde u erin om in september 2023 uw Griekse verblijfsvergunning (ADET) en paspoort te ontvangen. Een AFM (fiscaal registratienummer) hebt u nooit ontvangen en een AMKA (sociale zekerheidsnummer) hebt u nooit aangevraagd. Na ontvangst van uw ADET ging u op zoek naar extra werk. U vond mensen in het metrostation die kledij verkochten en probeerde bij hen aan werk te geraken. Toen u een moment afspraak de volgende dag, kwam er niemand opdagen.

In oktober 2024 besloten u en [A.] om Griekenland te verlaten richting België, waar verschillende maternale en paternale neven van u verbleven. Uw vader hielp met het betalen van uw reis naar België. U verliet Griekenland omdat het moeilijk was om er goed betalend werk te vinden. Bovendien was het moeilijk om een goede verblijfsplek te vinden. U nam een vlucht richting België, waar u op 7/10/2024 een verzoek internationale bescherming indiende bij de Belgische asielinstanties.

Ter ondersteuning van uw verzoek legde u de volgende documenten neer: uw Griekse verblijfsvergunning (kopie), uw Grieks paspoort (kopie), uw Palestijns paspoort (kopie), uw Palestijnse identiteitskaart (kopie), uw geboorteakte (kopie), foto's van de verwondingen aan u arm (kopie), en de identificatiekaart die u in het ziekenhuis liet zien voor verzorging (kopie).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

*Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming **niet-ontvankelijk** verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (zie EURODAC Marked Record dd. 26/11/2024, 'Information request reply' Griekenland dd. 5/02/2025; stukken 1 en 2 in groene map), blijkt immers dat u **reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland.** Deze vaststelling wordt door u **niet betwist**.*

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling

op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma’s voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op

https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in Griekenland documenten had, namelijk een Griekse verblijfsvergunning (ADET) en een paspoort (CGVS, p. 9) (zie stukken 1 en 2 in groene map). Tevens blijkt dat uw ADET nog geldig is tot 5/03/2026 en uw paspoort nog geldig is tot 5/09/2028 (zie blauwe map 'Information Request Reply' Griekenland dd. 5/02/2025). Ook zou u nog in het bezit zijn van uw originele documenten (CGVS, p. 5). Een fiscaal registratienummer (AFM) zou u nooit ontvangen hebben (CGVS, p. 6). U zou daarbij nooit het nodige gedaan hebben om naar de documenten te vragen (CGVS, p. 10). Ook een sociale zekerheidsnummer (AMKA) hebt u nooit aangevraagd (CGVS, p. 6).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met **bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, gezondheidszorg en huisvesting (CGVS, p. 13 e.v.)** voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is

met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Uit de elementen in het dossier blijkt dat u uw arm brak in april 2024 hetgeen een operatie behoefde (CGVS, p. 4). Door de problemen aan uw arm was u niet in staat om zwaar werk uit te voeren (CGVS, p. 9). U legt foto's neer van uw arm (zie stuk 6 in groene map). Met deze foto toont u niet aan wanneer of in welke omstandigheden u deze verwondingen opliep. U legt daarbij geen enkel medisch verslag voor ter staving van de problemen aan uw arm die het CGVS in staat stellen een inschatting te maken van de ernst het probleem. Dient evenzeer opgemerkt te worden dat u op het moment van het persoonlijk onderhoud volledig genezen blijkt en geen medische behandeling meer behoeft (CGVS, p. 3).

Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat het **risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.**

U bent heden ten dage voldoende **autonoom en zelfredzaam** om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen. Zo slaagde u erin om een maand na het accident aan uw arm, in juni 2023, aan het werk te gaan in een attractiepark voor kinderen en hebt u dit werk tot augustus 2024 gedaan (CGVS, p. 9). Verder kon u in Griekenland overleven met financiële hulp van uw vader alsook door zelf te werken voor hetgeen u verdiend. U was in staat om de hulp van een advocaat in te schakelen, die u betaalde om uw documenten te verkrijgen (CGVS, p. 11). Daarnaast was u in de mogelijkheid uw reizen binnen Griekenland van Kos naar Kreta, terug naar Kos en vervolgens naar Athene te bekostigen (CGVS, p. 9). Daarnaast was u in staat om zelf uw reis naar België te regelen en organiseren (CGVS, p. 12). U deed voor de financiën beroep op uw vader (CGVS, p. 7) en kon verder in België terecht bij uw familiaal netwerk (CGVS, p. 19). In België blijkt u tevens ook in staat om te werken. Zo werkt u sinds aankomst in de groententeelt (CGVS, p. 8). Uit niets blijkt dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in Griekenland twee maal per week werkte in een attractiepark voor kinderen alsook drie dagen in een fabriek (CGVS, p. 9). Daarnaast probeerde u éénmalig om extra werk te vinden, door mensen aan te spreken in een metrostation die kledij verkochten (CGVS, p. 16). U hebt zich nooit ingeschreven in interimkantoren, daar die in Griekenland volgens u niet beschikbaar waren en hebt geen andere pogingen ondernomen om werk te vinden (CGVS, p. 17). Uit informatie van de Griekse overheid blijkt echter dat er verschillende andere opties zijn om werk te zoeken, zoals onder meer door online te zoeken, via jobbeurzen, of door u te registreren bij bedrijven voor personeelszaken, etc. (zie <https://greece.refugee.info/en-us/articles/6386039766429>). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u dergelijke pogingen hebt ondernomen. Bovendien slaagde u erin om te overleven in Griekenland met financiële hulp van uw vader van wie u ongeveer 5000 dollar kreeg (CGVS, p. 7).

U verklaarde nooit een AFM te hebben ontvangen (CGVS, p. 6). Uit objectieve informatie blijkt bovendien dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaaleconomische rechten**, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval heeft u uw aanvraag om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend en heeft u nog steeds een geldige verblijfsvergunning (ADET). Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij

te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

U toont niet aan dat u niet de nodige stappen kon zetten om de AFM te bekomen en biedt geen zicht op de stappen die u gezet hebt om deze noodzakelijke documenten te bekomen. U verklaart daarentegen dat u niet het nodige deed om naar een AFM aan te vragen in Griekenland omdat u nergens deze uitleg verkreeg. U ondernam zelf geen pogingen om zich te bevragen bij uw netwerk in Griekenland of bij uw advocaat (CGVS, p. 10). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoonst.

Uit uw verklaringen blijkt daarnaast dat u in Griekenland verbleef in huurappartementen die u deelde met andere personen (CGVS, p. 6, 16). U slaagde erin dit te bekostigen met het geld dat u verdiende en met de hulp van uw vader.

Uit uw verklaringen blijkt daarnaast dat u in Griekenland nood had aan medische zorgen, nadat u uw arm brak tijdens een werkongeval. U verklaart dat u in Kreta werd opgenomen in het ziekenhuis, waar u geopereerd werd en de nodige zorgen verkreeg (CGVS, p. 4, 17). Na uw ziekenhuis opname bent u naar Kos en vervolgens naar Athene gegaan (CGVS, p. 18). U beweert dat het ziekenhuis in Athene u niet zou ontvangen omdat u niet de nodige papieren van uw vorige behandeling had (CGVS, p. 11). Deze papieren zouden bij een collega van het werk liggen, maar u ondernam niets om deze documenten te bekomen. Bijgevolg ondernam u na uw ziekenhuisopname in Kreta geen andere pogingen om medische hulp te verkrijgen (CGVS, p. 18). U verklaarde dat u steeds voor uzelf hebt gezorgd en alle benodigdheden voor uw arm kon kopen in de apotheek, kosten waarvoor u zelf instond (CGVS, p. 11). Bovendien blijkt uit uw verklaringen hoe dan ook dat u de nodige medische zorgen geboden werden in Griekenland zodat ook hier niet uit kan blijken dat uw rechten als internationaal beschermde in Griekenland niet geëerbiedigd werden.

U verklaart in Griekenland geen AMKA te hebben gehad (CGVS, p. 11). Bij de DVZ was u echter nog van mening van u wel een AMKA had, waarmee u hulp kon krijgen (zie 'bijkomende verklaringen M-status Griekenland dd. 3/12/2024). Dit bleek volgens u om een vergissing te gaan, daar u bij binnenkomst in het ziekenhuis geen AMKA, maar uw verblijfskaart voor asielzoekers afgaf om geholpen te worden (CGVS, p. 3) (zie stuk 7 in groene map).

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2024 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren.

Het komt aan verzoeker toe de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te kunnen doen gelden. U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om deze stap te ondernemen of uw AMKA te bekomen. U deed op geen enkel moment het nodige om een AMKA aan te vragen (CGVS, p. 11). U had nochtans toegang tot een advocaat, die u tevens hielp met het bekomen van uw ADET en paspoort. De reden dat het niet mogelijk was om met diens hulp ook uw AMKA (en AFM) te bekomen, laat u in het ongewisse. Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoonst.

De informatie toont verder aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland.

Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare> ; en *Communication on the status of migration management in mainland Greece* (p. 4, 12)). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op : https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

*Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland **werd onderworpen aan herhaaldelijke veiligheidscontroles door de politie in Griekenland** (CGVS, p. 13) moet worden opgemerkt dat dergelijk optreden niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.*

De hierboven nog niet besproken documenten kunnen bovenstaande appreciatie niet ombuigen. Uw Palestijnse documenten (met name uw paspoort, identiteitskaart en geboorteakte) (zie stukken 3 – 5 in groene map) bevestigen immers louter uw nationaliteit, identiteit en herkomst uit Gaza, elementen die niet ter discussie staan. Uw documenten uit Griekenland, namelijk uw identiteitskaart tijdens de asielprocedure, uw Grieks paspoort, uw Griekse verblijfsvergunning en de foto's van uw arm (zie stukken 1, 2, 6 en 7) werden reeds eerder besproken (supra).

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat verzoeker in Griekenland werd erkend als vluchteling en bijgevolg niet kan worden teruggestuurd naar Palestina / Gaza.”

2. Het verzoekschrift

Verzoeker voert de schending aan van artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van de artikelen 48/6 en 57/6 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van artikel 33 van richtlijn 2013/32/EU (hierna: de Procedurerichtlijn), van artikel 62 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoeker betoogt dat de commissaris-generaal diende na te gaan of hij nog kan rekenen op de bescherming die door Griekenland werd toegekend. Hij meent dat er geen sprake kan zijn van een samenwerkingsplicht gelet op de specificiteit van de situatie voor statushouders in Griekenland en gelet op recente rechtspraak van het Hof van Justitie. Hij meent dat er geen buitensporige bewijslast opgelegd mag worden en wijst erop dat hij vóór het nemen van de bestreden beslissing uitdrukkelijk gewezen had op zijn moeilijke levensomstandigheden. Bij een terugkeer naar Griekenland zou hij terecht komen in een situatie van zeer verregerende materiële deprivatie.

Verzoeker gaat in op de administratieve barrières en meent in essentie dat hij in een catch 22 zal belanden. Hij erkent dat zijn ADET nog geldig is, maar meent dat zodra die vervalt, hij in ernstige problemen zal belanden. In afwachting van een nieuwe ADET zou hij geen toegang tot basisrechten hebben. Hij wijst erop verklaard te hebben dat hij geen AFM heeft en dat zelfs indien hij die gehad zou hebben, dit hem niet vrijwaart van problemen bij een eventuele terugkeer aangezien de AFM automatisch gedeactiveerd wordt bij het vervallen van de ADET. Verder geeft hij aan dat hij verklaard heeft dat hij nooit een AMKA gekregen heeft. Hoewel hierover verwarring bij de DVZ bestond, zou hij dit uitgeklaard hebben en uitgelegd hebben dat hij in het ziekenhuis enkel zijn verblijfskaart voor asielzoekers liet zien. Hij wijst erop dat men zonder ADET en AFM geen sociale zekerheidsnummer kan verkrijgen, wat nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid. Hij meent dat er zelfs met een geldige ADET en AFM nog bijkomende ernstige administratieve barrières zijn die begunstigden van internationale bescherming de toegang tot de arbeidsmarkt en gezondheidszorg ontzeggen.

Vervolgens gaat hij in op de toegang tot huisvesting en sociale bijstand en meent hij dat hij in dit verband grote moeilijkheden zal ondervinden. Het gebrek aan informatieverschaffing door de Griekse autoriteiten zorgt volgens hem voor een hoog percentage aan dakloze begunstigden van internationale bescherming. Hij voert aan dat Helios sinds november 2024 volledig werd stopgezet, dat de toegang tot daklozenopvangcentra in de praktijk onmogelijk is, dat hij moeilijkheden zal ondervinden bij de toegang tot sociale bijstand en dat het bijzonder moeilijk zal zijn om een vorm van sociale bijstand te genieten. Verzoeker citeert uitvoerig uit RSA rapporten van 2025, 2024 en 2023 en meent dat de systematische tekortkomingen ook blijken uit het AIDA-rapport van 2024. Hij benadrukt dat hij niet voldoet aan de voorwaarde van vijf of meer jaren legale en ononderbroken aanwezigheid in het land.

Vervolgens gaat verzoeker in op de toegang tot tewerkstelling. Hij voert aan dat onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd blijven in de werkloosheidsstatistieken en dat veel internationale beschermden werken als illegale venters omdat het erg moeilijk is om de speciale werkvergunning te verkrijgen die voor dit beroep vereist is.

Hij vervolgt dat de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd wordt door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zwel derdelanders als de lokale bevolking als gevolg van het bezuinigingsbeleid in Griekenland en door het gebrek aan geschikte culturele bemiddelaars. Er zou een totaal gebrek zijn aan beschikbaarheid van mentale gezondheidszorg.

Verder voert hij aan dat het Griekse recht niet voorziet in specifieke rechtsmiddelen voor statushouders om hun rechten af te dwingen. Hij meent een risico te lopen om slachtoffer te worden van arbitraire detentie door de Griekse politie en wijst op zijn bijzondere kwetsbaarheid als Palestijn waarvoor hij verwijst naar arrest nr. 320.159 van de Raad van 16 januari 2025. Hij legt uit dat zijn familie nog in Gaza verblijft, dat hij met hen slechts sporadisch contact onderhoudt en dat hij hierdoor kampt met extreme stress, onzekerheid en zorgen. Verwijzend naar 's Raads arrest nr. 300.342 wijst hij op de ernstige tekortkomingen in Griekenland voor wat betreft de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen.

Vervolgens bekritiseert verzoeker de redenering van de commissaris-generaal dat hij te weinig stappen zou hebben ondernomen. Hij wijst erop dat de Raad reeds geoordeeld heeft dat de nadruk op persoonlijke keuzes danig gerelativeerd moet worden gezien de uiterst precaire omstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Volgens hem kunnen de rechten die hij er kon doen gelden bezwaarlijk geacht worden in een menswaardig bestaan te voorzien. Hij preciseert dat hij een Griekse verblijfsvergunning en paspoort verkreeg in september 2023, dat hij pas in oktober 2024 naar België gereisd is en dat hij dus dertien maanden lang geprobeerd heeft om een leven uit te bouwen in Griekenland. Hij benadrukt dat hij slechts één à twee dagen per week werkte in het attractiepark, dat dit werk eigenlijk te zwaar was nu hij zijn arm gebroken had en het gips nog maar pas verwijderd werd en dat er onvoldoende werk was. Hij stelt dat hij steeds bleef uitkijken naar andere meer aangepaste jobs en daarvoor mensen in het metrostation benaderde die kleding verkochten. Hoewel hij afspraken zou gemaakt hebben met die mensen rond tewerkstelling, zou niemand zijn komen opdagen, waardoor hij meent niet verweten te kunnen worden te weinig inspanningen geleverd te hebben om een job te vinden. Omdat hij een niet-officiële job uitoefende waarvoor hij een zeer laag inkomen verkreeg, kan volgens hem niet gesproken worden over een effectieve toegang tot de arbeidsmarkt. Hij vervolgt dat hij moest slapen met achttien mensen in een huis, dat die huisvesting niet zeker was en dat hij steeds in dergelijke huizen sliep omdat hij zich geen huur kon veroorloven en meerdere malen bestolen werd. Bij terugkeer naar Griekenland zou hij opnieuw moeilijkheden ondervinden. Hij verwijt de commissaris-generaal bepaalde administratieve barrières te negeren. Het feit dat hij zijn reizen kon bekostigen, zegt volgens hem niets over zijn kansen in Griekenland. Hij vervolgt dat hij niet meer zal kunnen rekenen op zijn familie in Gaza gezien de desastreuze omstandigheden daar. Hij voegt nog toe dat hij in Griekenland niet over een netwerk beschikt. Hij wijst er tot slot nog op dat er geen garanties werden gevraagd en er geen enkel onderzoek gevoerd werd.

3. Nieuwe stukken

3.1. Op 12 januari 2026 maakt verzoeker een aanvullende nota over, op grond van artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, waarbij hij volgend stuk voegt:

- Brief opgesteld door verschillende Griekse organisaties gericht aan de Belgische asieldiensten met betrekking tot de onjuiste en misleidende informatie in het door verwerende partij neergelegde COI Focus-rapport van 25 juli 2025 van CEDOCA getiteld "Grece Aide aux migrants".

3.2. Op 13 januari 2026 legt de commissaris-generaal een aanvullende nota neer overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarbij zij volgend stuk voegt:

- Juridische dienst CGVS, nota: duiding e-mail Griekse autoriteiten: A.M.K.A. van 17 november 2025 en refereert aan volgende nieuwe stukken, waarvan zij de weblinks vermeldt:
 - AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, 24 juni 2024;
 - AIDA/ECRE, *Country Report : Greece. Update 2024*, september 2025;
 - Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024;
 - RSA/PRO ASYL, *Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2024;
 - RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, april 2025;
 - De Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025;
 - CEDOCA, *COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*, 17 september 2025;
 - Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025; Bundesverwaltungsgericht, Jgement BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
 - Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
 - Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
 - Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025.

4. Beoordeling

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om "een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie" te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU.

Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.

4.2. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze al internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker in Griekenland op 27 december 2022 een verzoek om internationale bescherming ingediend heeft, hem op 23 februari 2023 de vluchtelingenstatus werd toegekend en hij in bezit gesteld werd van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig van 23 februari 2023 tot 22 februari 2026 en van een Grieks reisdocument geldig van 6 september 2023 tot 5 september 2028. Hij legt hiervan de kopieën neer (AD CGVS, landeninformatie, stukken 1 en 2; documenten voorgelegd door de asielzoeker, stukken 1 en 2). Voorgaande is in overeenstemming met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar*

statushouders in Griekenland, d.d. september 2024, p. 13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, p. 243).

Er liggen geen concrete elementen voor waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van verzoekers verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

4.3. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen volgens het Hof van Justitie bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof van Justitie niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52, met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, *Jawo*, pt. 95).

4.4. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.5. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten zoals beschikbaar in de huidige fase van de procedure.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te

kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (hierna: ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (hierna: AFM) en een sociale zekerheidsnummer (hierna: AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 12, 24; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders

verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 5-17; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na die datum een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de afgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19-20; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPE) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de afgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde

land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' ADET voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 22-24; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024*, p. 20-22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202, 266-267)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 253-257; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47.753 begunstigden van

internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "the European way of life", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (Cedoca, *COI Focus*

Griekenland: Helios+ en Helios Junior", 17 september 2025, p. 2-12; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 29-30; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (Cedoca, *COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt.

In het AIDA rapport van september 2025 wordt hier evenmin enige melding van gemaakt. Het feitenonderzoek van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse zaken stelt overigens dat het beschikken van een geldig AMKA-nummer volstaat (p. 37).

Wat er ook van zij, wordt benadrukt dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om desgevallend toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale

uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25-27; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 27-28; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"*; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 209, 266-268).

1. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de

verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. "Alkyoni II") kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 10-13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden

inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een preciaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een “certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus” of een “certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming” verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 15-16; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 18-19; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.6. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.7. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetwijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een

risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift en aanvullende nota toont verzoeker dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie bevindt zoals geduid door het Hof van Justitie of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. De door verzoeker neergelegde brief van de Griekse ngo's is niet dienstig (aanvullende nota van 12 januari 2026), nu het daarin bekritiseerde CEDOCA-rapport *Greece – Assistance to Migrants*, in tegenstelling tot wat verzoeker lijkt voor te houden, geen deel uitmaakt van het rechtsplegingsdossier. Bovendien is de Raad tot een gedegen analyse van de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland kunnen komen zonder hiervoor beroep te doen op voormeld Cedoca-rapport, dat zich, zoals reeds aangekaart, niet in het rechtsplegingsdossier bevindt. Met de uiteenzetting *supra* is dan ook afdoende tegemoet gekomen aan verzoekers kritiek in dit verband. De conclusie blijft overeind dat een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en van het voorliggend beschermingsverzoek aan de orde blijft.

4.8. Het komt aldus aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen. Er dient verder te worden ingegaan op zijn concrete persoonlijke situatie.

4.8.1. Verzoeker maakt vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. De stukken van het administratief dossier laten niet toe vast te stellen dat hij kampt met zodanige medische of psychologische problemen.

Gevraagd naar zijn gezondheidstoestand, geeft verzoeker aan dat alles goed gaat (AD CGVS, Verklaring DVZ, 3 december 2024, punt 29). Hij voegt nog toe dat hij een werkongeluk heeft gehad in Griekenland, een breuk aan zijn arm had en ook door een werkongeval verwond geraakte aan zijn been. Hij zou hiervan geen medische attesten of documenten hebben. Gevraagd naar de impact hiervan op zijn dagelijks leven, stelt hij pijn te hebben aan zijn arm als het koud is. Verzoeker licht in dit verband nog toe dat hij door zijn werkgever naar het ziekenhuis gebracht werd en hij geopereerd werd, dat hij geholpen werd en de AMKA kaart had. Hij stipt aan dat de kosten gedekt werden, maar dat hij de AMKA kaart niet terug kreeg. De wonde aan zijn been werd volgens hem verzorgd op het werk met een verband. Gevraagd of hij momenteel dringende en noodzakelijke medische zorgen nodig heeft, antwoordde hij ontkennend (AD CGVS, bijkomende vragen M-status, 3 december 2024). Verzoeker legt enkele foto's neer van een arm (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 6), doch die foto's laten hoegenaamd niet toe enige conclusies te trekken in verband met verzoekers medische situatie. De bewijswaarde van dergelijke privé-foto's is uiterst beperkt daar hieruit niet af te leiden valt van wie die arm is en wat de omstandigheden zijn waarin en het tijdstip waarop die foto's genomen werden. Tijdens het persoonlijk onderhoud wordt verzoeker nog bevraagd over zijn medische situatie en geeft hij aan dat hij momenteel geen behandeling krijgt voor zijn arm en dat hij in het centrum twee keer behandeld werd voor een verkoudheid (NPO, p. 3). Hij licht nog toe dat hij in Griekenland aan zijn arm geopereerd werd, hij hiervan geen papieren heeft en hij ongeveer twintig dagen in het ziekenhuis verbleven heeft (NPO, p. 4). Verderop bevestigt hij dat hij niets moest betalen voor zijn verblijf in het ziekenhuis (NPO, p. 17). Hij zou zich nadien niet meer naar het ziekenhuis begeven hebben en zijn gips zelf verwijderd hebben (NPO, p. 18). Voor de pijn zou hij dan zelf medicatie aangekocht hebben in de apotheek met het geld dat hij verdiende. Hij stelt dat hij heden gestopt is met het nemen van medicatie (NPO, p. 18).

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt aldus dat er in hoofde van verzoeker geen medische problematiek aanwezig is en dat hij heden geen nood heeft aan enige behandeling of opvolging. De medische problemen die hij in het verleden had werden behandeld en zijn opgelost. Uit zijn verklaringen blijkt ook afdoende dat hij in Griekenland toegang heeft gehad tot de noodzakelijke medische zorgen en zijn er geen indicaties dat dit niet meer zo zou zijn bij terugkeer. Verzoeker toont dit alleszins niet aan waar hij louter verwijst naar algemene landeninformatie, zonder in te gaan op zijn concrete situatie en zijn ervaringen met de medische zorgen in Griekenland.

In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zou belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Evenmin houdt zulk kwaliteitsverschil verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de

Vreemdelingenwet. Zoals hierboven reeds gesteld, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor Griekse onderdanen geldt. Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij, zoals *in casu* aangevoerd, als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in. Verzoeker toont hoe dan ook niet concreet aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijk met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zou hebben tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg of deze niet zou kunnen genieten.

Er kan niet op objectieve wijze vastgesteld worden, en verzoeker brengt geen specifieke elementen bij, die aantonen dat hij over een bijzondere psychologische of fysieke kwetsbaarheid beschikt die hem zal verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoeker toont ook niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91).

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem zodanig moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker, wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.8.3. Verzoeker heeft een Griekse verblijfsvergunning ontvangen die geldig is tot 22 februari 2026. Hij verklaart in bezit te zijn van zijn originele ADET en preciseert dat die zich bevindt bij zijn oom in België (NPO, p. 5; verklaringen ter terechtzitting). Zijn betoog omtrent de situatie waarmee statushouders geconfronteerd worden bij de vernieuwing van hun verblijfsdocumenten, is gezien zijn geldige verblijfsvergunning niet dienstig te meer nu er niets hem in de weg staat om tijdig de verlenging ervan aan te vragen. Evenmin toont hij aan dat hij niet in de mogelijkheid was om dit reeds aan te vragen. Ter terechtzitting gevraagd of hij inmiddels al stappen heeft ondernomen om zijn ADET te vernieuwen, antwoordt hij ontkennend en stelt hij dat hij dit niet doet omdat hij niet wilt terugkeren naar Griekenland. Dit getuigt aldus louter van een persoonlijke keuze die de Griekse autoriteiten niet ten kwade kan worden genomen.

4.8.4. Verzoeker stelt dat hij in Griekenland een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) verkregen heeft maar er niet over een fiscaal registratienummer (AFM) beschikte (AD CGVS, bijkomende vragen M-status Griekenland van 3 december 2024). Tijdens het persoonlijk onderhoud geeft hij dan plots aan dat hij nooit een AMKA of AFM gehad heeft (NPO, p. 6) en dat hij bij de DVZ bedoelde dat hij in het ziekenhuis enkel een papier gaf (*ibid.*).

Wat er ook van zij, blijkt uit de beschikbare informatie dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19-20: “Statushouders die in of na december 2020 een aanvraag hebben ingediend, zouden in principe dus een AFM moeten hebben.”). Het fiscaal registratienummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19). Toen verzoeker in Griekenland was, had hij derhalve een fiscaal registratienummer ontvangen waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Hierbij wordt benadrukt dat, zelfs indien verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen, hij gedurende de wachttijd toegang blijft houden tot de sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen. Verzoekers betoog dat hij hier geen toegang toe zou hebben kan dus geenszins worden gevolgd.

Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de ADET ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: “the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed”). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van

de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning geldig is tot 22 februari 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum.

Hetzelfde geldt voor zijn AMKA. De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: *“According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires”* (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248). Ter volledigheid wordt erop gewezen dat de beschikbare landeninformatie niet wijst op bijzondere problemen waar verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog dient te voltooien. Verzoeker toont niet aan dat hij dit bij terugkeer naar Griekenland niet in orde zou kunnen brengen. In zoverre hij nog wijst op de vereiste van het aanleveren van bewijs van werkelijk verblijf in Griekenland, alsook van werk of studies alvorens de AMKA wordt uitgereikt, zoals uiteengezet in het RSA-rapport van maart 2025, maakt hij niet aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het verkrijgen of het activeren van een AMKA door bijvoorbeeld het neerleggen van een werkbelofte. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*,; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49, 50-51). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*. NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie voor Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50). Dat hij in Griekenland verstoken zou zijn van de nodige medische zorgen, betreft een blote bewering die niet geruggesteund wordt door de objectieve landeninformatie die zich in het rechtsplegingsdossier bevindt en die, zoals reeds gebleken supra, niet overeenkomt met zijn persoonlijke ervaringen in Griekenland.

Zelfs indien verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen – wat thans niet het geval is gezien hij in bezit is van zijn originele ADET (zie supra) – blijft hij gedurende de wachttijd toegang houden tot de sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen. Verzoekers betoog dat hij hier geen toegang toe zou hebben kan dus geenszins worden gevolgd en strookt niet met zijn persoonlijke ervaringen inzake zijn operatie in Griekenland en het feit dat hij hiervoor niets moest betalen (zie supra).

4.8.5. Het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting volstaat niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en die negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Uit verzoekers verklaringen blijkt alleszins niet dat hij in Griekenland in dergelijke situatie terechtgekomen is. In de bestreden beslissing wordt hieromtrent op goede gronden als volgt gemotiveerd:

“Uit uw verklaringen blijkt dat u in Griekenland twee maal per week werkte in een attractiepark voor kinderen alsook drie dagen in een fabriek (CGVS, p. 9). Daarnaast probeerde u éénmalig om extra werk te vinden, door mensen aan te spreken in een metrostation die kledij verkochten (CGVS, p. 16). U hebt zich nooit ingeschreven in interimkantoren, daar die in Griekenland volgens u niet beschikbaar waren en hebt geen andere pogingen ondernomen om werk te vinden (CGVS, p. 17). Uit informatie van de Griekse overheid blijkt echter dat er verschillende andere opties zijn om werk te zoeken, zoals onder meer door online te zoeken, via jobbeurzen, of door u te registreren bij bedrijven voor personeelszaken, etc. (zie <https://greece.refugee.info/en-us/articles/6386039766429>). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u dergelijke pogingen hebt

ondernomen. Bovendien slaagde u erin om te overleven in Griekenland met financiële hulp van uw vader van wie u ongeveer 5000 dollar kreeg (CGVS, p. 7).

[...]

U toont niet aan dat u niet de nodige stappen kon zetten om de AFM te bekomen en biedt geen zicht op de stappen die u gezet hebt om deze noodzakelijke documenten te bekomen. U verklaart daarentegen dat u niet het nodige deed om naar een AFM aan te vragen in Griekenland omdat u nergens deze uitleg verkreeg. U ondernam zelf geen pogingen om zich te bevragen bij uw netwerk in Griekenland of bij uw advocaat (CGVS, p. 10). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoonde.

Uit uw verklaringen blijkt daarnaast dat u in Griekenland verbleef in huurappartementen die u deelde met andere personen (CGVS, p. 6, 16). U slaagde erin dit te bekostigen met het geld dat u verdiende en met de hulp van uw vader.

Uit uw verklaringen blijkt daarnaast dat u in Griekenland nood had aan medische zorgen, nadat u uw arm brak tijdens een werkongeval. U verklaart dat u in Kreta werd opgenomen in het ziekenhuis, waar u geopereerd werd en de nodige zorgen verkreeg (CGVS, p. 4, 17). Na uw ziekenhuisopname bent u naar Kos en vervolgens naar Athene gegaan (CGVS, p. 18). U beweert dat het ziekenhuis in Athene u niet zou ontvangen omdat u niet de nodige papieren van uw vorige behandeling had (CGVS, p. 11). Deze papieren zouden bij een collega van het werk liggen, maar u ondernam niets om deze documenten te bekomen. Bijgevolg ondernam u na uw ziekenhuisopname in Kreta geen andere pogingen om medische hulp te verkrijgen (CGVS, p. 18). U verklaarde dat u steeds voor uzelf hebt gezorgd en alle benodigdheden voor uw arm kon kopen in de apotheek, kosten waarvoor u zelf instond (CGVS, p. 11). Bovendien blijkt uit uw verklaringen hoe dan ook dat u de nodige medische zorgen geboden werden in Griekenland zodat ook hier niet uit kan blijken dat uw rechten als internationaal beschermd in Griekenland niet geëerbiedigd werden.

U verklaart in Griekenland geen AMKA te hebben gehad (CGVS, p. 11). Bij de DVZ was u echter nog van mening van u wel een AMKA had, waarmee u hulp kon krijgen (zie 'bijkomende verklaringen M-status Griekenland dd. 3/12/2024). Dit bleek volgens u om een vergissing te gaan, daar u bij binnenkomst in het ziekenhuis geen AMKA, maar uw verblijfskaart voor asielzoekers afgaf om geholpen te worden (CGVS, p. 3) (zie stuk 7 in groene map)."

Door er in zijn verzoekschrift op te wijzen dat het werk in het attractiepark eigenlijk te zwaar was voor hem wegens de breuk aan zijn arm, dat er geen ander werk was en de huisvesting niet voldoende was, beperkt hij zich tot het uiten van blote beweringen waarmee hij er bovendien aan voorbijgaat dat hij met zijn tewerkstelling wel in staat was om huisvesting voor zichzelf en zijn broer te vinden en slaagt hij er niet in afbreuk te doen aan de motieven in dit verband, zoals *supra* geciteerd. Ten tijde van het persoonlijk onderhoud was verzoeker, ondanks zijn problemen aan zijn arm, ook in België werkzaam in de groententeelt (NPO, p. 19) en verklaart hij ter terechtzitting dat hij sinds vijf dagen ander werk gevonden heeft in een supermarkt. Dat zijn medische situatie hem ervan zou verhinderen om tewerk gesteld te worden, blijkt hoegenaamd niet.

De motieven in de bestreden beslissing zijn pertinent en draagkrachtig en vinden steun in de stukken van het administratief dossier. In tegenstelling tot wat verzoeker laat uitschijnen, blijkt geenszins dat hij zich tijdens zijn verblijf in Griekenland niet staande heeft kunnen houden in zijn hoedanigheid van erkend vluchteling en dat hij er in omstandigheden leefde strijdig met artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Hij slaagt er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet worden geëerbiedigd.

4.8.6. Verder toont verzoeker, die in tegenstelling tot wat hij aanvoert in zijn verzoekschrift geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, niet aan dat hij niet de nodige zelfredzaamheid heeft om in zijn levensbehoeften te voorzien. Zoals reeds *supra* uiteengezet, slaagde hij er in om huisvesting en werk te vinden en zich staande te houden in Griekenland en zijn er verder geen elementen aanwezig in het administratief dossier die het tegendeel doen besluiten. Verzoeker werd op medisch vlak behandeld en diende hiervoor niet te betalen (zie *supra*). Verzoeker slaagde er in Griekenland in om de hulp van een advocaat in te schakelen (NPO, p. 10), die hij betaalde om zijn documenten te verkrijgen en was in de mogelijkheid om zijn reizen binnen Griekenland van Kos naar Kreta, terug naar Kos en vervolgens naar Athene te bekostigen (NPO, p. 6), om zijn reis naar België te regelen en organiseren. Ook in België blijkt verzoeker, niettegenstaande hij aanvoert dat het werk hij deed in Griekenland te zwaar was voor zijn arm, in staat om te werken daar hij sinds zijn aankomst in de groententeelt gewerkt heeft en nu tewerkgesteld is in een supermarkt. Zelfs indien niet kan worden aangenomen dat hij nog financiële ondersteuning zal genieten of geniet van zijn in Gaza verblijvende familieleden, blijkt uit niets dat hij in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen. Verzoeker toont het tegendeel, dat hij voldoende autonoom en zelfredzaam is om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen, niet aan.

4.8.7. Met betrekking tot zijn betoog dat er in Griekenland sprake is van racisme, politiegeweld en het gebrek aan effectieve rechtsbescherming voor begunstigen van internationale bescherming, wordt erop gewezen dat in de bestreden beslissing op goede gronden als volgt werd gemotiveerd: “ *Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland werd onderworpen aan herhaaldelijke veiligheidscontroles door de politie in Griekenland (CGVS, p. 13) moet worden opgemerkt dat dergelijk optreden niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.*” Verzoeker beperkt zich tot het uiten van uiterst algemene kritiek zonder enige poging te ondernemen om voormelde motieven in de bestreden beslissing in dit verband te weerleggen, waardoor zij ook overeind blijven.

4.8.8. Verzoeker laat de motieven in de bestreden beslissing met betrekking tot de overige door hem neergelegde documenten onbesproken. De motieven dienaangaande vinden steun in het administratief dossier en zijn pertinent en draagkrachtig waardoor zij integraal overeind blijven.

4.8.9. Zoals reeds *supra* aangestipt volstaat verzoekers loutere verwijzing naar algemene landenrapporten niet om aan te tonen dat hij bij een terugkeer naar Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen, gelet op de pertinente en correcte vaststellingen in de bestreden beslissing over zijn persoonlijke omstandigheden. Verzoeker dient *in concreto* aan te tonen dat de tekortkomingen in Griekenland, waar hij internationale bescherming geniet, een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, waardoor hij in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Hij blijft daartoe evenwel in gebreke.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland met betrekking tot de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen aan wie internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen “*zeer verregaande materiële deprivatie*” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigen van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigen [arrest Ibrahim e.a., punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97].

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, *in casu* België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, *in casu* Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof).

Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt of is terecht gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Verzoeker heeft op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

4.9. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Alles samen genomen toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing worden gedaan en in acht genomen wat voorafgaat, heeft verzoeker aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat hij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terecht komt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

4.10. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

4.11. Daar verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

4.12. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

4.13. Waar nog verwezen wordt naar rechtspraak, wordt precedentenwerking niet aanvaard in het Belgische recht. Elk verzoek om internationale bescherming dient op individuele basis en aan de hand van de *hier toe in concreto* aangevoerde elementen onderzocht te worden, zoals *in casu* geschiedt.

4.14. Alles samengenomen wordt geoordeeld dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Gezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming.

4.15. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. Er zijn geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijf februari tweeduizend zesentwintig door:

I. FLORIO,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

I. FLORIO